

УДК 635.34:631.527.5/.528.6

КОЛІНЬКО Є. М. студент 5 курсу

Науковий керівник – **СИДОРОВА І.М.**, канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ГЕНОТИПУ

Анотація. З усіх овочевих культур найбільш поширена капуста. Вона займає близько 30 % загальної посівної площі під овочевими культурами. Висока питома вага її зумовлена цінними господарськими властивостями: висока врожайність, транспортабельність, хороша лежкість [1].

Ключові слова: капуста білоголова, гібрид, продуктивність, головка.

Капуста – основна овочева культура більшості районів України. Завдяки її холодостійкості, врожайності, чудовим смаковим і дієтичним якостям вирощують повсюди, що забезпечує виробництво понад 30 кг капусти на душу населення [1,2].

Капуста білоголова характеризується високою врожайністю, лежкістю, добре транспортується. При порівняно низькій калорійності (калорійність 1 кг капусти становить в середньому 300-450 кал) вона має високі смакові якості і лікувальні властивості [3,4].

Харчова цінність капусти зумовлюється її невисокою енергетичною цінністю і добре збалансованим вмістом білків, вуглеводів, клітковини, мінеральних солей, вітамінів С, В1, В2, РР та інших, а також каротину (провітаміну А). Капуста – цінний продукт харчування, бо містить важливі для організму людини вітаміни, вуглеводи, білок та мінеральні солі. З-поміж інших городніх рослин капуста поступається за сезонним попитом лише помідорам, однак попит на неї стабільний протягом усього року [1,3].

Для отримання високого врожаю капусти доброї якості виключно велике значення відіграє сорт або гібрид. Найбільше господарське значення мають сорти і гібриди пізньостиглої групи, так як вони забезпечують поступання свіжої та переробленої продукції в зимово-весняний період.

Метою досліджень було дослідити особливості росту і розвитку рослин та формування врожаю пізньостиглих гібридів капусти білоголової і підібрати найбільш продуктивні для ґрунтово-кліматичних умов ТОВ Сингента с. Мала Вільшанка Білоцерківського району.

При вивченні показників продуктивності капусти білоголової проводили дослідження п'яти гібридів – Керлер F₁, Продікос F₁, Епікур F₁. Кіластор F₁ і Сторідор F₁. За контроль було взято сорт Харківська зимова, який занесений до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні в 1976 р. Досліджувані зразки вирощувалися в умовах зрошення, з поливною нормою в перший період вегетації 90 кубометрів на гектар, а в другий – 100 кубометрів на гектар. Рослини капусти білоголової вирощували розсадним методом, вирощуючи розсаду у касетах. У відкритий ґрунт висаджували розсаду 30-35 денного віку, схема посадки – 50x70 см – 28,5 тис.шт./га.

За результатами наших досліджень було встановлено відмінності за розміром головки (масою) та урожайністю досліджуваних гібридів капусти білоголової (табл.).

Таблиця – Показники продуктивності гібридів капусти білоголової

Сорт/гібрид	Маса головки, кг	Урожайність, т/га
Харківська зимова - контроль	4,0	114,0
Керлер F ₁	4,5	128,3
Продікос F ₁	2,9	82,7
Епікур F ₁	3,7	105,5
Кіластор F ₁	2,5	71,3
Сторідор F ₁	3,1	88,4

Досліджувані гібриди відзначалися вирівняністю за масою головки, що є перевагою порівняно з сортом Харківська зимова, який характеризується тим, що головки у нього формуються різною масою. Найважчими були головки у гібриду Керлер F₁ - 4,5 кг, що перевищувало контроль на 0,5 кг. Найменшу вагу головки було отримано у гібрида Кіластор F₁ – 2,5 кг, що менше за контроль на 1,5 кг.

Відповідно до маси головки відрізнялася і врожайність у гібридів капусти білоголової, вона знаходилася в межах від 128,3 т/га (Керлер F₁) до 71,3 т/га (Кіластор F₁). У сорту Харківська зимова показник урожайності був на рівні 114 т/га.

Отже досліджуючи гібриди капусти білоголової можемо зробити висновок, що всі вони є високоурожайними та характеризуються рівномірністю за масою головки, що є особливо цінним для реалізації та користується попитом у споживача.

Список літератури

1. Сич З. Д. Овочівництво : Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2018. 406 с.
2. Гіль Л.С. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту. Ч. 2. Відкритий ґрунт: навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2008. – 312 с.
3. Яровий Г.І. Овочівництво: навч посіб. Харків: ХНАУ, 2017. 376 с.
4. Колінько Є. Вирішення надскладних завдань сприяє росту професіоналізму [електронний ресурс] <https://www.syngenta.ua/news/nasinnya-ovochiv/virishennya-nadskladnih-zavdan-spriyaie-rostu-profesionalizmu>

Секція «Інноваційні технології в агрономії, лісовому та садово-парковому господарстві, землеустрої, електроенергетиці»
irinasidorova@i.ua